

«Өскемен жылу жүйелері» АҚ-ның материалдық – техникалық жабдықтау бөліміндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау нәтижелері бойынша аналитикалық анықтама

1. Талдау анықтамасының мәні: сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау.

1.2. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жүргізу үшін негіздеме: «Өскемен жылу жүйелері» АҚ-ның материалдық-техникалық жабдықтау және сатып алу бөлімінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу туралы» 07.09.2021 ж. № 447 бұйрық.

1.3. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу объектісі: материалдық-техникалық жабдықтау және сатып алу бөлімі (бұдан әрі – МТҚЖСБ).

1.4. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдаудың бағыты: МТҚЖСБ ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметінің сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау.

1.5. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу кезеңі: 07.09.2021 жыл – 20.11.2021 жыл.

2. Ақпараттық-талдау бөлімі.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы талдаудан келесі бағыттар өткізілді:

- 1) персоналды басқару, оның ішінде кадрлардың ауысуын талдау;
- 2) қабылданған сыбайлас жемқорлыққа қарсы тыйымдарды бұзу;
- 3) тәуекелдерді басқару жүйесін талдау.

МТҚЖСБ қызметін ішкі талдаудың мақсаты сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайлардың туындауын зерделеу және анықтау болып табылады.

Талданатын кезең: 2021 жылдың 2-ші жартыжылдығы.

Кадрлардың ауысуын талдау.

МТҚЖСБ штаттық саны:

МТҚЖСБ басшысы -1 бірлік;

МТҚЖСБ экономисі -5 бірлік.

Барлығы: 6 адам.

Ішкі талдау жүргізу кезеңінде: 2 адам бала күтімі бойынша демалыста.

Теріс себептермен жұмыстан шығарылған қызметкерлер болған жоқ.

2021 жылдың 2-ші жартыжылдығында МТҚЖСБ қызметкерлері тәртіптік жауапкершілікке тартылған жоқ.

Қабылданған сыбайлас жемқорлыққа қарсы тыйымдарды бұзу.

Жұмыс тобы сыбайлас жемқорлыққа қарсы тәуекелдерді талдау кезінде деректер анықталған жоқ:

- тікелей бағынышты жақын туыстар лауазымдарын атқару кезіндегі үлестестіктер;
- ресми таратылуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты пайдалану;

-іс-әрекеттері (әрекетсіздігі) үшін материалдық сыйақыны, сыйлықтарды немесе көрсетілетін қызметтерді ұсынған адамдардың пайдасына қабылдауды жүзеге асыру.

Сондай-ақ, қабылданған сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер мен тыйымдардың бұзушылықтары анықталған жоқ.

Тәуекелдерді басқару жүйесін талдау

ҚР СТ 3049-2017 «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл менеджменті жүйесі. Талаптар және қолдану жөніндегі Нұсқаулық» сыбайлас жемқорлық материалдық құндылықтарды (қаржылық немесе қаржылық емес) қолданыстағы заңнаманы бұза отырып, тікелей немесе делдалдар арқылы және орналасқан жеріне қарамастан, осы тұлғаның қызмет көрсеткіштерімен мәселелерді шешу үшін ұқсас түрде әрекет ететін немесе керісінше әрекет етпейтін адамды көтермелеу немесе марапаттау түрінде ұсыну, уәде беру, беру, қабылдау немесе сұрау.

Сыбайлас жемқорлық - кең таралған құбылыс. Бұл елеулі моральдық, экономикалық және саяси мәселелерді тудырады, дұрыс басқаруға тосқауыл болады, дамуға кедергі келтіреді және бәсекелестікті бұзады. Сондай-ақ, ол әділеттілікті, адам құқығын бұзады және мұқтаж адамдарға көмек көрсетуге кедергі келтіреді. Бұл құбылыс бизнесті жүргізу шығындарын арттырады, коммерциялық қатынастарға белгісіздік енгізеді, тауарлар мен қызметтердің құнын арттырады, олардың сапасын төмендетеді, бұл мүлік пен өмірдің жоғалуына әкелуі мүмкін, институттарға деген сенімді бұзады және нарықтағы адал және тиімді қызметке кедергі келтіреді.

Үкімет сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылда экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымының халықаралық коммерциялық мәмілелерін жасау кезінде шетелдік лауазымды тұлғаларды параға сатып алуға қарсы күрес туралы Конвенция, БҰҰ-ның Сыбайлас жемқорлыққа қарсы Конвенциясы, сондай-ақ өздерінің ұлттық заңдарын қабылдау сияқты халықаралық келісімдер арқылы прогреске қол жеткізді. Көптеген юрисдикцияларда сыбайлас жемқорлыққа қатысу белгілі бір адам үшін қылмыс болып табылады және адамдар сияқты сыбайлас жемқорлық үшін жауапкершілікті мойнына алатын ұйымдар мен ұйымдардың өсіп келе жатқан тенденциясы бар.

МТҚЖСБ қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау: МТҚЖСБ «Өскемен жылу жүйелері» акционерлік қоғамының құрылымдық бөлімшесі болып табылады және бөлім тікелей қаржы директорына бағынады. МТҚЖСБ өз қызметінде Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік сатып алу туралы» заңын, Мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру қағидаларын, Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілерін, Қоғам Жарғысын, қаржы директорының бұйрықтарын, жазбаша және ауызша өкімдерін басшылыққа алады.

МТҚЖСБ негізгі мақсаты тауарларды, жұмыстар мен қызметтерді мемлекеттік сатып алуды ұйымдастыру және жүзеге асыру болып табылады. Жоспарлаудың тиімділігін, кәсіпорынның үздіксіз қызметін және мемлекеттік сатып алуды құқықтық реттеу қағидастарын сақтай отырып, мемлекеттік сатып алу үшін пайдаланылатын ақшаны оңтайлы және тиімді жұмсауды қамтамасыз ету.

МТҚЖСБ негізгі міндеттері:

- кәсіпорынның барлық бөлімшелерін тауарлармен, жұмыстармен, қызметтермен қамтамасыз ету.

МТҚЖСБ негізгі функциялары:

1. Мемлекеттік сатып алудың жылдық жоспарын әзірлеу және бекіту, сондай-ақ бекітілген даму жоспарының негізінде жоспарға өзгерістер мен толықтырулар енгізу.

2. Мемлекеттік сатып алу веб-порталында Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік сатып алу туралы» Заңында көзделген тәсілдермен тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру.

3. Белгіленген рәсімдерге сәйкес кәсіпорынның қоймасына тауарларды қабылдауды жүзеге асыру.

4. Тауарларды жеткізушілердің тауарларды мемлекеттік сатып алу бойынша шарттар бойынша міндеттемелерді орындауына мониторингті жүзеге асыру/техникалық ерекшеліктің нақты жеткізілген тауарға сәйкестігі, мерзімдері, тауарларды қабылдау тәртібі, шарттың орындалуын қамтамасыз етуді қайтару/. Тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді жеткізушілермен уақтылы шарттар жасалады. Бекітілген мемлекеттік сатып алудың жылдық жоспарында көзделмеген тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді сатып алуға жол берілмейді.

5. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасының сақталуын қамтамасыз ету.

Мемлекеттік сатып алулармен жұмысты ұйымдастыру кезіндегі тәуекелдер:

1) МС жоспарын жоспарлау/түзету кезеңінде: МС жоспарын қалыптастыру үшін құрылымдық бөлімшелерден өтінім берген кезде жоғары бағаларды қасақана беру;

2) Кірісті бақылау кезеңінде – қоймаға келіп түскен тауарларды кіріс бақылау кезінде анықталған бұзушылық фактілерін жасыру және қабылдау бойынша көрнеу жалған құжаттар жасау.

3) жасалған Шарттар кезеңінде – жеке пайда алу не мүдделерді қолдау мақсатында шартты орындаудың мерзімдерін және өзге де талаптарын орындау деректерін жасыру болып табылады.

Мемлекеттік сатып алулармен жұмысты ұйымдастыру кезінде тәуекелдерді болдырмау:

1) бағалардың көтерілуін болдырмау үшін МТҚЖСБ өткен жылғы бағаға мониторинг жүргізеді және Қазақстан Республикасының «Табиғи монополиялар туралы» Заңының 15-бабы 7-тармағының 11) тармақшасының негізінде инфляцияның мөлшерін ескере отырып, тауар бағасының мөлшерін МС жоспарына енгізеді.

2) тауарларды, жұмыстар мен қызметтерді қабылдауды комиссия кәсіпорын нұсқаулығына сәйкес жүзеге асырады: КН 09-03; КН 09-06. Комиссия құрамына мүдделер қақтығысы жоқ материалдық жауапты тұлғалар кіреді және қабылдаушыларға саны, сапасы және жинақтылығы бойынша бөлінеді. Тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді қабылдау/қабылдамау туралы шешімге веб-портал арқылы электрондық-цифрлық қолтаңбамен бұрыштама қойылады;

3) ТЖҚ мемлекеттік сатып алу туралы шарттар бойынша орындауды бұзу деректерін болдырмау үшін кәсіпорынның құрылымдық бөлімшелері бақылауды жүргізеді. МТҚЖСБ шарттық міндеттемелерді орындау мерзімдері туралы мәліметтерді ІС: ҚКБҚ бағдарламасының дерекқорына енгізеді, ол өз кезегінде шарт бойынша жауапты бөлімшелер мен олардың басшыларын шарт бойынша шарттық міндеттемелерді орындау мерзімінің аяқталғаны туралы «дыбыстық хабарламамен» хабардар етеді.

3. Қорытынды бөлім.

Тұтастай алғанда, талданып отырған кезеңде мүдделер қақтығысы, МТҚЖСБ қызметкерлерінің жоғары басшылықпен үлестестігі фактілері анықталған жоқ,

сондай-ақ қабылданған сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер мен тыйымдардың бұзушылықтары анықталған жоқ. Жүргізілген талдау нәтижелері бойынша МТҚжСБ лауазымды тұлғаларының өз қалауы бойынша шешімдер қабылдауына ықпал ететін, жеке және заңды тұлғалардың өз құқықтары мен заңды мүдделерін іске асыру кезінде кедергілер жасауға, нормативтік құқықтық актілерді өз еркімен түсіндіруге мүмкіндік туғызатын құқықтық олқылықтар жасауға ықпал ететін ережелер белгіленбеген. Дискрециялық өкілеттіктер мен нормалардың болуы белгіленбеген. МТҚжСБ қызметі ҚР «Мемлекеттік сатып алу туралы» Заңының, кәсіпорынның ішкі құжаттамасының рәсімдеріне бағынады, сонымен қатар МТҚжСБ қызметкерлерінің ҚР «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңын білуі контрагенттермен өзара қарым-қатынас кезінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін тудырмайды.

Анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою бойынша ұсынымдар: сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет деңгейін арттыру, сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды және еңбек заңнамасын сақтау бойынша жұмысты жалғастыру. Тәуекелдерді басқару жөніндегі іс-шараларды әзірлеу, белгіленген мерзімде мониторингті жүзеге асыру және іс-шараларды бақылау.

Жұмыс тобының төрағасы
МТҚжәнеСБ басшысы

А. Мигулев

Жұмыс тобының мүшелері:
МТҚжәнеСБ экономисі

Н. Побединская

"Өскемен қаласы қаржы бөлімі" ММ
мемлекеттік сатып алу секторының
меңгерушісі

Е. Нұрмадиев

**Аналитическая справка по итогам внутреннего анализа коррупционных
рисков в отделе материально – технического снабжения АО «Усть-
Каменогорские тепловые сети»**

- 1. Предмет аналитической справки:** внутренний анализ коррупционных рисков.
- 1.2. Основание для проведения коррупционных рисков: приказ № 447 от 07.09.2021г. «О проведении внутреннего анализа коррупционных рисков в отделе материально-технического снабжение и закупок АО «Усть-Каменогорские тепловые сети».
- 1.3. Объект проведения внутреннего анализа коррупционных рисков: отдел материально-технического снабжение и закупок (далее – ОМТС и З).
- 1.4. Направление внутреннего анализа коррупционных рисков: выявление коррупционных рисков организационно-управленческой деятельности ОМТС и З.
- 1.5. Период проведения внутреннего анализа коррупционных рисков: 07.09.2021 года – 20.11.2021 года.

2. Информационно-аналитическая часть.

Антикоррупционному анализу были подвергнуты следующие направления:

- 1) Управление персоналом, в т.ч. анализ сменяемости кадров;
- 2) Нарушение принятых антикоррупционных запретов;
- 3) Анализ системы управления рисками.

Целью внутреннего анализа деятельности ОМТС и З является изучение и выявление возникновения причин и условий, способствующих совершению коррупционных правонарушений

Анализируемый период: 2-е полугодие 2021 года.

Анализ сменяемости кадров.

Штатная численность ОМТС и З:

Руководитель ОМТС и З – 1 единица;

Экономист ОМТС и З – 5 единиц.

ИТОГО: 6 человек.

За период проведения внутреннего анализа: 2 человека находятся в отпуске по уходу за ребенком.

Уволенных сотрудников по отрицательным мотивам не было.

За 2-е полугодие 2021 года работники ОМТС и З к дисциплинарной ответственности не привлекались.

Нарушение принятых антикоррупционных запретов.

Рабочей группой при анализе антикоррупционных рисков фактов не выявлено:
-аффилированности при занятии должностей близкими родственниками, находящихся в непосредственной подчиненности;

-использование служебной и иной информации, не подлежащей официальному распространению;

-принятия материального вознаграждения, подарков или услуг за действия (бездействие) в пользу лиц, их предоставивших.

Также не выявлено нарушений принятых антикоррупционных ограничений и запретов.

Анализ системы управления рисками

В силу СТ РК 3049-2017 «Система менеджмента противодействия коррупции. Требования и руководство по применению» коррупция предложение, обещание, передача, принятие или выпрашивание материальных ценностей (финансовых или нефинансовых) в нарушение действующего законодательства, напрямую или через посредников и вне зависимости от местоположения в виде поощрения или вознаграждения лица, которое действует подобным образом или наоборот не действует, для решения вопросов с показателями деятельности данного лица.

Коррупция — это широко распространенное явление. Оно вызывает серьезные моральные, экономические и политические проблемы, мешает надлежащему управлению, препятствует развитию и извращает конкуренцию. Оно также разрушает правосудие, подрывает права человека и препятствует помощи нуждающимся. Это явление увеличивает затраты на ведение бизнеса, вводит неопределенность в коммерческие отношения, увеличивает стоимость товаров и услуг, снижает их качество, что может привести к потере собственности и жизни, разрушает доверие к институтам и препятствует честной и эффективной деятельности на рынке.

Правительства добились прогресса в противодействии коррупции посредством международных соглашений, таких как Конвенция о борьбе с подкупом иностранных должностных лиц при совершении международных коммерческих сделок Организации Экономического Сотрудничества и Развития, Конвенция ООН против коррупции, а также принятием своих национальных законов. В большинстве юрисдикции участие в коррупции является преступлением для конкретного человека и есть растущая тенденция обязать и организации, подобно людям, нести ответственность за коррупцию.

Выявление коррупционных рисков в деятельности ОМТС и З: ОМТС и З является структурным подразделением Акционерного общества «Усть-Каменогорские тепловые сети» и подчиняется непосредственно финансовому директору. ОМТС и З в своей деятельности руководствуется Законом Республики Казахстан «О государственных закупках», Правилами осуществления государственных закупок, иными нормативными правовыми актами Республики Казахстан, Уставом Общества, приказами, письменными и устными распоряжениями финансового директора.

Основной целью ОМТС и З является организация и осуществления государственных закупок товаров, работ и услуг. Обеспечение эффективности планирования, бесперебойной деятельности Предприятия и оптимальное и эффективное расходование денег, используемых для государственных закупок с соблюдением принципов правового регулирования государственных закупок.

Основные задачи ОМТС и З:

-обеспечение товарами, работами, услугами все подразделения Предприятия.

Основные функции ОМТС и З:

1. разработка и утверждение годового плана государственных закупок, а также внесение изменений и дополнений в план на основании утвержденного плана развития.

2. осуществление государственных закупок товаров, работ и услуг способами, предусмотренными Законом Республики Казахстан «О государственных закупках» на веб-портале государственных закупок.
3. осуществление приемки товаров на склад Предприятия согласно установленных процедур;
4. осуществление мониторинга за исполнением поставщиками товаров обязательств по договорам по государственным закупкам товаров/соответствие технической спецификации фактически поставленному товару, сроки, порядок приемки товаров, возврат обеспечения исполнения договора/. Своевременно заключаются договора с поставщиками товаров, работ и услуг. Не допускается приобретение товаров, работ и услуг, не предусмотренных утвержденным годовым планом государственных закупок;
5. обеспечение соблюдения законодательства Республики Казахстан о государственных закупках.

Риски при организации работы с государственными закупками:

- 1) На этапе планирования/корректировок плана ГЗ: умышленная подача завышенных цен при подаче заявок от структурных подразделений для формирования плана ГЗ;
- 2) На этапе входного контроля – сокрытие фактов нарушения, выявленных при входном контроле товаров, поступивших на склад и составление заведомо ложных документов по приемке.
- 3) На этапе заключенных Договоров – сокрытие фактов нарушений исполнения сроков и иных условий выполнения Договора с целью получения личной выгоды либо лоббирования интересов.

Предотвращение рисков при организации работы с государственными закупками:

- 1) Для исключения завышения цен ОМТС и З проводит мониторинг цены прошлого года и вносит в План ГЗ размер цены на товар с учетом размера инфляции, на основании подпункта 11) пункта 7 статьи 15 Закона Республики Казахстан «О естественных монополиях».
- 2) Приемка товаров, работ и услуг осуществляется комиссией, согласно Инструкции предприятия: ИП 09-03; ИП 09-06. В состав комиссии входят материально ответственные лица, не имеющие конфликт интересов и делится на принимающих по количеству, качеству и комплектности. Решение о принятии/не принятии товаров, работ и услуг визируется электронно-цифровой подписью посредством веб-портала;
- 3) Для избежание фактов нарушений исполнений по договорам о государственных закупках ТРУ контроль ведут структурные подразделения предприятия. ОМТС и З заносит сведения о сроках выполнения договорных обязательств в базу данных программы 1С: КУФИБ, которая в свою очередь уведомляет «сигнальным сообщением» ответственных по договору подразделений и их руководителей о завершение срока выполнения договорных обязательств по договору.

3. Заключительная часть.

В целом за анализируемый период не выявлены факты наличия конфликта интересов, аффилированности сотрудников ОМТС и З с Высшим руководством, также не выявлено нарушений принятых антикоррупционных ограничений и запретов. По результатам проведенного анализа не установлено положений, способствующих принятию решений должностными лицами ОМТС и З по своему

усмотрению, способствующих созданию барьеров при реализации физическими и юридическими лицами своих прав и законных интересов, правовых пробелов, создающих возможность произвольного толкования нормативных правовых актов. Наличие дискреционных полномочий и норм не установлено. Деятельность ОМТС и З подчинена процедурам Закона РК «О государственных закупках», внутренней документации Предприятия, кроме того, знание сотрудниками ОМТС и З Закона РК «О противодействии коррупции» не создает коррупционных рисков при взаимоотношениях с контрагентами.

Рекомендации по устранению выявленных коррупционных рисков: продолжать работу по повышению уровня антикоррупционной культуры, соблюдению антикоррупционных стандартов и трудового законодательства. Разрабатывать мероприятия по управлению рисками, осуществлять мониторинг в установленные сроки и контроль мероприятий.

Председатель рабочей группы
Начальник ОМТС и З

 А. Мигулев

Члены рабочей группы:
Экономист ОМТС и З

 Н. Побединская

Заведующий сектором
государственных закупок
ГУ «Отдел финансов города
Усть-Каменогорска»

 Е. Нурмадиев